

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/21-07527-024
Otsuse kuupäev	5. nov 2021
Komisjoni koosseis	Esimees Alar Urm, liikmed Liilia Laks, Merle Salmistu
Tarbija	
Kaupleja	LiArt Group OÜ, 14900055
Tarbija nõue	Tasutud raha tagastamise nõue, kahju hüvitamise nõue, moraalse kahju hüvitamise nõue.
Asja läbivaatamise aeg	13. okt 2021

Resolutsioon:

1. Rahuldada avaldus osaliselt. Kauplejal tuleb tarbijale hüvitada 619,19 eurot hiljemalt 12.11.2021.
2. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija tellis 06.05.2021 kauplejalt suvila katuse rekonstrueerimistööd, hinnapakkumise järgi oli töö maksumus 4581 eurot.

Tarbija kirjeldus lepingu sõlmimisest: 6. mail 2021 tegi kaupleja hinnapakkumise remondi- ja ehitustööde teostamiseks. Hinnapakkumine tehti pärast objekti ülevaastust ja kõigi objektile vajalike tööde läbiarutamist. Ettevõtte esindaja Artemiga koos tehti vajalikud mõõtmised. Hinnapakkumise ja tööde loetelu saatis mulle e-postiga ja ettevõtte meiliaadressilt ettevõtte juhatuse liige EK.

Olles hinnapakkumisega tutvunud ja veendunud, et tööde loetelus on toodud kõik tööd, mille me eelnevalt olime läbi arutanud, nõustus tarbija nimetatud tööde teostamisega tingimustel, mis kajastusid hinnapakkumises.

Teatati ka, et tuleb ettemaksuna tasuda 30% tellimuse koguhinnast (töö + materjalid) materjalide ostuks, et need saaks kiiresti ära osta ja töödega alustada.

Kaupleja juhatuse liige EK saatis e-postiga ja kaupleja meiliaadressilt andmed, kuhu ülekanne teha: kontole /.../, selgitusse kirjutada "pervod30".

Hiljem paluti veel rahaülekandeid materjalide jaoks ja tööliste töö eest maksmiseks.

Tarbija ei saanud tööde teostamise ajal objektile viibida, kuid arvas, et ettevõtte juht kontrollib tööd.

29.05.2021 sai tarbija Artemilt teate, et nad ei tööta enam tarbija objektile.

Tarbija nõudis kauplejalt faktiliselt tehtud töö eest ümberarvutuse tegemist vastavalt

hinnapakkumisele ning enammakstud summa tagastamist.

Vastuseks sai tarbija kirja: "Artemi tuleb, demonteerib kõik, müüb maha, mida müüa saab, kuid juba kui kasutatu ja annab saadud raha teile (kasutatud materjali eest)."

Selgus, et tarbija objektile töötanud kaupleja töölised vedasid prahi ära ja loopisid laiali selleks mitte ettenähtud kohtades (metsaala), Tarbijale esitati nõue koristada viivitamatult nende laiali loobitud praht ja see utiliseerida.

Tarbija tellis prügikoristuse Narva Jäätmeäitluskeskus OÜ-lt, mis esitas arve 219,19 euro ulatuses.

Kokkulepitud tööd on lõpetamata,

OÜ Kapitaalehitus eksperdihinnangu kohaselt on katuse rekonstrueerimise ja piirdeaia paigaldamise töö teostatud madala kvaliteediga ja märkimismäärsete tehnoloogianõuete rikkumisega. Muu hulgas on roovitis paigaldatud vanadele deformeerunud ja mädanenud katusekonstruktsioonidele, puitkonstruktsioon ja profiilplekk paigaldatud ohtlikult ja ebakvaliteetselt, piirdeaia laudad "lotendavad" ja on traumaohtlikud, piirdeaia puhul on suur võimalus, et see kukub kokku, jne.

Kaupleja esindaja EK väidab selle kohta, et kaupleja (osühing) ei ole seotud töödega nimetatud objektile, ei vasta tõele. Just nimelt EK saatis tarbijale elektronkirjaga kaupleja meiliaadressilt tööde loetelu ja hinnapakkumise koos nõusolekuga töid teostada. Selle väite toetus kinnitavad esitatud dokumendid.

Samuti ei vasta tõele väide, et kaupleja ei ole raha saanud. Nimelt EK saatis tarbija e-kirja teatades, kuhu tuleb raha üle kanda.

Alguses esitles Artemi end isikuna, kes on kaupleja töödejuhataja.

Samuti selgitas Artemi alguses, et hinnapakkumise ja sellega kaasnevad dokumendid koostas EK pärast objektide üle vaatamist ja vajalike mõõtmiste tegemist tema poolt ja klientide finantsküsimustega tegeleb samuti EK.

Tarbija leiab, et kaupleja on talle tekitanud moraalse kahju. Moraalse kahju kohta selgitab tarbija, et ta on pidanud korduvalt kuulama kaupleja esindajate poolt enda aadressil:

- solvanguid ja ähvardusi;
 - šantaaži iseloomuga nõudmisi mingite väljamõeldud rahaliste kohustuste tasumise kohta.
- Tarbija, tema lapsed ja lapselapsed ei saa kasutada seda kinnisvara, kuna remont on tegemata ja käimas on asja menetlemine. Tarbija on sunnitud otsima lastega teisi variante puhkamiseks ja tegema lisakulutusi, raiskama aega ja jõudu, närvitsema ja muretsema.

Tarbija nõuab:

- 1) ettemaksuna tasutud 3070 euro tagastamist
- 2) kahju hüvitamist summas 619,19 eurot (prügivedu 219,19 €, ekspertiisitasu 400 €)
- 3) moraalse kahju hüvitamist summas 3000 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Oli kirj vahetus tarbijaga kuid ettevõtte ei ole sõlminud mingeid lepinguid tarbijaga.

Mina EK olen ainus juhatus liige ja ainult minul on õigus allkirjastada dokumente kaupleja poolt. Mina pole kunagi kohtunud tarbijaga.

Sellest tulenevalt ei ole Artemy, kes tegi tööd tarbijale, seotud ettevõttega ja ei ole kaupleja esindaja ega juhtkonna liige ning tal pole ka allkirjaõigust.

Raha ettevõtte pangakontole ei ole sisse tulnud.

Suulist ega kirjalikku lepingut tarbijaga ei ole sõlmitud.

Minu ettevõtte pakkus allahindlust materjalidele tarbijale, kuna Artemy on minu tulevane abikaasa.

Kõik muud lepingud olid Artemy ja tarbija vahel, kuna nende vahel oli kokkulepe.

Komisjoni põhjendus:

Komisjoni seisukoht selle osas, kes on lepingupoolteks

Vaidlus on, kas töövõtulepingu tarbijaga sõlmis kaupleja kui osaühing või tarbijaga vahetult suhelnud isik Artemy.

On tõendatud, et kaupleja seaduslik esindaja on tarbijale esitanud hinnapakkumise. Hinnapakkumine on esitatud kaupleja meiliaadressilt, mis ei ole seostatav kaupleja seadusliku esindaja, vaid kauplejaga.

Kaupleja seaduslik esindaja EK andis korralduse tasuda töö eest enda kontole. Pärast seda tasumist asuti tööd tegema, mis vastas hinnapakkumises kirjutatud ettemaksu kokkuleppele. Kaupleja seadusliku esindaja kontole paluti tasuda ka järgmised maksed.

Kaupleja seaduslik esindaja EK ei väida, et sõlmis enda nimel töövõtulepingu. Suheldes tarbijaga ei avaldanud EK, et ta esindab muud isikut. Arvestades eeltoodud asjaolusid, mis on tarbija poolt tõendatud, sõlmis EK lepingu kaupleja esindajana. Tarbijal on alternatiivnõudena võimalik kaaluda alusetu rikastumise nõuet EK vastu.

Kui kaupleja komisjoni otsust ei täida ning tarbija esitab hagi maakohtusse, võib tarbija asjaolusid arvestades kaaluda kostjatena kauplejat ja tema seaduslikku esindajat EK, kes on tarbijalt raha saanud.

Ühtegi tõendit selle kohta, et lepingupooleks oleks kaupleja seadusliku esindaja poolt viidatud Artemy, ei ole.

Vastavalt VÕS § 29 lg 5 p 1 ja 3 tuleb lepingu tõlgendamisel arvestada lepingueelseid läbirääkimisi ja poolte käitrumist pärast lepingu sõlmimist.

EK sõlmis lepingu kaupleja esindajana, tulenevalt sellest, et

- EK ei väida lepingu sõlmimist enda nimel
- EK ei teatanud lepingu sõlmimisel, et sõlmis lepingu enda või Artemy nimel
- EK esitas kaupleja meiliaadressilt hinnapakkumise ja andis korralduse raha tasumiseks enda kontole, seega tegutses töövõtja esindajana
- EK tegutsemise järel alustati tööd.

Komisjoni seisukoht lepingurikkumise kohta

Vastavalt VÕS § 642 lg 1 töövõtja vastutab töö lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis on olemas töö juhusliku hävimise ja kahjustumise riisiko tellijale ülemineku ajal, isegi kui mittevastavus ilmneb alles pärast seda. Tarbijatöövõtu puhul vastutab töövõtja töö lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis on olemas töö tarbijale üleandmisel, isegi kui juhusliku hävimise ja kahjustumise riisiko üleminek lepitati kokku varasemaks ajaks.

Vastavalt VÕS § 642 lg 2 tarbijatöövõtu puhul vastutab töövõtja töö lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis ilmneb kahe aasta jooksul, alates töö üleandmisest tarbijale. Tarbijatöövõtu puhul eeldatakse, et kuue kuu jooksul töö tarbijale üleandmise päevast ilmnenud lepingutingimustele mittevastavus oli olemas töö üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus töö või puuduse olemusega. Esitatud asjaolude kohaselt oli tegemist kaupleja töö puudusega, tarbija on puudusest kauplejat õigeaegselt teatanud (VÕS § 644 lg 1).

Pooltel on kohustus tõendada asjaolusid, millele nad tuginevad. Tarbija on esitanud puuduste kohta asjatundja arvamuse, samuti tõendid lepingu sõlmimise kohta.

Kaupleja töö ei ole tavaliselt seda liiki tööle omase kvaliteediga, mida tellija võis mõistlikult eeldada (VÕS § 641 lg 2 p 5). See on tõendatud tarbija esitatud asjatundja arvamusega.

Esitatud asjaolude kohaselt on kaupleja lepingut rikkunud (VÕS § 100) ja tarbijal on õigus nõuda nii lepingu täitmist kui kahju hüvitamist (VÕS § 101 lg 1 p 1 ja p 3 ja § 115, 127). Arvestades esitatud eksperdiarvamust ja töös esinenud puudusi, on tegemist kaupleja olulise lepingurikkumisega (VÕS § 647 lg 1 ja 2). Tarbijal on mõistlik kaaluda, missuguse õiguskaitsevahendi kohaldamine on antud olukorras kohane.

Vastavalt VÕS § 646 lg 5, kui tellija nõuab õigustatult parandamist ja töövõtja ei tee seda mõistliku aja jooksul, võib tellija töö ise parandada või lasta seda teha ja nõuda töövõtjalt selleks tehtud mõistlike kulutuste hüvitamist.

Komisjoni seisukoht lepingust taganemise ja kahju hüvitamise nõude kohta

Esitatu kohaselt ei ole tarbija teinud kauplejale lepingust taganemise avaldust, kuid nõuab kogu lepingutasu tagastamist.

Vastavalt VÕS § 116 lg 1 lepingupool võib lepingust taganeda, kui teine lepingupool on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud (oluline lepingurikkumine). Lepingust taganemise avaldus tuleb tarbijal kauplejale esitada ja see muutub kehtivaks tulenevalt tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 69 lg 3, kui see on kätte saadud.

Tarbijal on võimalik kaaluda, millist õiguskaitsevahendit kohaldada. Tarbija on esitanud nõude tagastada tasutud ettemaks summas 3 070 eurot ning hüvitada kahju summas 619,19 eurot (prügivedu 219,19 eurot ja ekspertiisitasu 400 eurot). Lisaks on tarbija esitanud nõuda hüvitada moraalne kahju summas 3 000 eurot.

Lepingu alusel üleantu (antud juhul tasutud ettemaksu) tagastamine saab toimuda pärast lepingust taganemist. Tarbija on esitanud kauplejale ettemaksu tagastamise nõude, kuid ei ole tõendanud, kas ja millal on tarbija esitanud kauplejale lepingust taganemise avalduse.

Komisjon selgitab siinjuures, et lepingust taganemise tagajärjeks on poolte kohustus vastastikku ja üheaegselt tagastada kõik lepingu alusel saadu, st (1) kaupleja peab tagastama saadud raha ning (2) tarbija peab tagastama talle lepingu alusel üleantu (töö, materjalid). Kui üleantu tagastamine või väljaandmine on selle olemuse tõttu välistatud (tööd ei saa tagasi anda; materjale ei ole võimalik tagastada), tuleb üleantu (töö, materjali) väärtus hüvitada rahas ning üleantu väärtuseks loetakse poolte vahel lepingus kokku lepitud väärtus (VÕS § 189 lg 2 ja 3, vt ka Riigikohtu 08.02.2019 otsus kohtuasjas nr 2-10-12908), seega tuleb üleantud töö ja materjali väärtuseks lugeda samuti 3 070 eurot. Taganemise õiguslikuks tagajärjeks on see, et pooltel on üksteise vastu vastastikused rahalised nõuded (3 070 eurot ja 3 070 eurot) ning nõuete tasaarvestamise korral ei saaks pooltel olla teineteise vastu taganemisest tulenevaid muid rahalisi nõudeid.

See ei välista, et tarbijal ei võiks kaupleja vastu olla kahju hüvitamise nõuet.

TsMS § 436 lg 7 ja § 438 lg 1 kohaselt ei ole kohus rahalise nõude rahuldamisel seotud hageja viidatud õigusliku alusega, vaid võib hagi alusena esitatud asjaoludel rahuldada hageja nõude ka muul õiguslikul alusel, sest õiguse kohaldamine on kohtu otsustada (vt ka Riigikohtu 21.12.2016 otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-129-16, p 12.2). Analoogia korras saab kirjeldatud põhimõtet rakendada ka tarbijavaidluste lahendamisel. Komisjonil oleks võimalik raha tagastamise nõude asemel kaaluda ka kahju hüvitamise nõuet, kuid selleks peaks tarbija olema tõendanud, millised poolte vahel kokku lepitud tööd on teostatud ja millised on teostamata, ning kui suur on töödes esinevate puuduste kõrvaldamise kulu. Neid asjaolusid tarbija tõendanud ei ole.

Tarbija esitatud prügiveokulu (219,90 eurot) ja ekspertiisikulu (400 eurot) osas ei ole kaupleja vastuväiteid esitanud, selles osas nõue rahuldatakse.

Komisjoni seiskoht mittevaralise kahju hüvitamise nõude kohta

Tarbija esitatud moraalise kahju hüvitamise nõue jäetakse rahuldamata. Tarbija ei ole tõendanud, et talle on mittevaraline kahju tekkinud ja et kahju suurus on 3000 eurot.

Solvangute ja ähvarduste esitamine ei ole tõendatud. Juhul, kui neid oleks esitatud, tuleks seostada nende esitamine kahju tekkimisega ja tõendada ka tekkinud kahju suurus.

Rahaliste nõuete esitamine ja nende täitmise nõudmine on isikuvahelistes suhetes harilik ja seda ei saa pidada kahjustavaks tegevuseks. Kui see ületab lubatu piirid, võib tegemist olla kuriteoga. Komisjon ei teosta kriminaalmenetlust ja kuriteo toimumise kohta ei ole tõendeid esitatud.

Asja kasutamivõimaluse puudumine või selle vähenemine võib olla varaline kahju, kuid sellel põhinev nõue peab olema nõude esindaja poolt tõendatud. See tähendab, tuleb tõendada õigusvastane käitumine ja selle kahjulik tagajärg ning nendevaheline põhjuslik seos, samuti kahju suurus.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

/allkirjastatud digitaalselt/

Liilia Laks

/allkirjastatud digitaalselt/

Merle Salmistu

/allkirjastatud digitaalselt/